
ПРЕДГОВОР

У оквиру противуречних цивилизацијских токова и све динамичнијих промена у свету и у нашем друштву, умножавају се све сложенији проблеми и отворена питања васпитно-образовног процеса у савременој школи. Педагошка јавност испољава појачана интересовања за решавање тих питања у свету научних сазнања *школске педагогије*. Иако је школска педагогија једна од најмлађих научних педагошких дисциплина, обогаћује се и проширује систем њених сазнања. Она се презентује у научним студијама и монографијама, расправама и чланцима, а већ трећу деценију као студијски предмет изучава на Филозофском факултету у Београду (студијска група за педагогију). Одатле је произашла потреба селекције, генерализације, систематизације и примене кључних резултата проучавања васпитно-образовног рада у школи и њихове сажете презентације у овом уџбенику Школске педагогије.

Садржај и структура уџбеника детерминисани су не само развојним дometима и специфичностима ове научне дисциплине, већ пре свега артикулисаношћу програма студијског предмета Школске педагогије који се изучава на учитељским факултетима.

Садашњи ниво развијености наше педагошке науке захтевао је удруживање аутора у писању уџбеника и тежњи да, што је могуће више и квалитетније, приближе садржаје школске педагогије студентима учитељских факултета. Но, било је то тешко с обзиром на различиту теоријску и практичну релевантност тема као и особености ауторских приступа и стилова. Тежило се да се у сваком поглављу искаже минимум релевантних научних и стручних сазнања која би могла бити полазиште у унапређивању школске праксе, као и у дубљем проучавању шире литературе из школске педагогије.

Покушали смо да презентујемо најновија научна сазнања трајније вредности и могућа стручна решења у развојно-стимулативној и проблемски отвореној, а не у догматско-статичној форми.

Садржаји презентирани у уџбенику не покривају целину научне дисциплине а посебно не студијског предмета Школска педагогија како је конципиран на учитељским факултетима.

Аутори су ризиковали да се због неуједначености појединих поглавља како у обиму тако и у теоријским основама, али и међусобне повезаности, изложе евентуалној критици добрих познавалаца проблематике којом се бави ова научна педагошка дисциплина.

Др Миле Илић написао је поглавља: Школска педагогија – научна дисциплина; Алтернативне школе; Саветодавни и васпитни рад у школи; Школа и друштвена средина; Културна и јавна делатност школе; Школа и црква.

Др Радмила Николић аутор је поглавља: Припрема детета за полазак у школу; Особености позива и личности наставника; Наставник у функцији одељењског старешине; Настанак и развој школа; Врсте школа; Школски систем; Структура васпитно-образовних активности школе; Стручна тела и органи у школи; Руковођење и управљање школом; Школска евиденција и документација; Сарадња породице и школе.

Др Бранко Јовановић аутор је следећих поглавља: Положај и улога ученика у школи; Даровити ученици; Ученици неприлагођеног понашања; Очување и јачање менталног здравља ученика; Образовање и професионално усавршавање наставника; Тенденције и циљеви у реформисању школе и школских система; Материјално-техничка основа рада школе; Временски аспект организације рада у школи; Формирање разреда и одељења; Планирање и програмирање рада школе; Вредновање рада школе; Педагошка дијагностика.

Очекује се да ће ова *Школска педагогија* изазвати пажњу не само оних којима је намењена него и шире педагошке јавности: све критичке примедбе и предлози добро ће доћи јер ће допринети да изменено и допуњено издање уџбеника буде комплетније и квалитетније.

Убеђени смо да објављивање овог уџбеника има оправданост, посебно имајући у виду потребе студената да на једном месту имају садржаје за припремање испита.

Уџбеник може бити од користи наставницима, педагозима, директорима основних школа и свима осталима који се баве васпитно-образовном делатношћу савремене школе.

Аутори се захваљују рецензентима проф. др Недељку Трнавцу и проф. др Светозару Милијевићу. Посебно се захваљујемо проф. др Недељку Трнавцу који је сугестијама и усмеравањима помогао у концепирању и коначном уобличавању овог уџбеника.

Ужице – Бања Лука – Јагодина

2006.

Аутори